

UNIT 2

Dagelijkse taken

HOOFDSTUK 3

Een collega om advies vragen

Dit project werd gefinancierd met de steun van de Europese Commissie. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat.

Projectnummer: 543336-LLP-1-2013-1-DE-KA2-KA2MP
Agreement: 2013-4182/001 – 001

1 Oefeningen

Oefening 1.1 Luister naar de dialoog en vertel waarover het gaat. Waarom denk je dat het belangrijk is om je collega's om advies te vragen?

Mevrouw De Wachter kan al de derde rij op nacht niet slapen. Zorgkundige An stelt haar gerust en vraagt hulp aan Rob. Het is belangrijk om je collega's om advies te vragen omdat ...

.....

.....

TIP: Zie Unit 1 Hoofdstuk 4.

Oefening 1.2 Luister opnieuw naar de dialoog en omcirkel het juiste antwoord.

- 1 Hoe komt het dat mevrouw De Wachter geen oog heeft dichtgedaan?
  - a De burens maken te veel lawaai.
  - b Ze heeft het koud.
  - c Ze heeft hoofdpijn.

- 2 Hoeveel pijnstillers kreeg mevrouw De Wachter voor het slapengaan?
  - a een
  - b twee
  - c drie

- 3 Wat doet An om mevrouw De Wachter te kalmeren?
  - a Ze sluit het raam, trekt de gordijnen open en zet de radio zachtjes aan.
  - b Ze zet het raam op een kiertje, trekt de gordijnen toe en zet de radio uit.
  - c Ze zet het raam op een kiertje, trekt de gordijnen toe en zet de radio zachtjes aan.

- 4 Waarom stelt An voor om buiten een wandeling te maken?
  - a Omdat mevrouw De Wachter bloemen wil plukken in de tuin.
  - b Omdat mevrouw De Wachter last heeft van verkrampte spieren.
  - c Omdat mevrouw De Wachter het te warm heeft.

- 5 Welk advies geeft Rob?
  - a Hij stelt voor dat mevrouw De Wachter deelneemt aan een activiteit.
  - b Hij stelt voor dat mevrouw De Wachter meer pijnstillers neemt.
  - c Hij stelt voor dat mevrouw De Wachter een wandeling buiten maakt.

Oefening 1.3 Welk advies zou jij geven aan An? Waarom? Geef minimum 1 argument.

...Ik zou An aanraden om enkele foto's mee te brengen van de vorige activiteiten om te laten zien.....

...hoe leuk het is. Op die manier zal ze sneller overtuigd worden om naar buiten te komen.....

Oefening 2 Lees de tekst over het gebruik van geneesmiddelen aandachtig.

Lees de tekst en onderstreep het antwoord op onderstaande vragen in de tekst en schrijf er telkens het nummer van de vraag bij.

- 1 Wat zijn psychofarmaca?
- 2 Wat heeft het woonzorgcentrum gedaan om dit probleem aan te pakken?
- 3 Wat gebeurde er wanneer de bewoners minder slaappillen kregen?
- 4 Wat doet het personeel wanneer bewoners ronddwalen of roepen?
- 5 Welke verbetering is merkbaar in de praktijk?

'Verdriet moet je niet met medicatie oplossen'

Het woonzorgcentrum Leihome uit Drongen is erin geslaagd het geneesmiddelengebruik van de bewoners drastisch terug te schroeven.

Wat was het probleem?

Dirk De Meester: 'Toen we halverwege 2012 wisselden van leverancier voor medicatie, maakten we een doorlichting van de geneesmiddelen die hier gebruikt werden. Dat was even schrikken. Het gebruik van psychofarmaca lag hoog, te hoog. ¹Dat zijn de antidepressiva, de slaappillen en de antipsychotica voor mensen met dementie. We scoorden lager dan het Vlaamse gemiddelde, maar dat wilden we niet als excuus gebruiken. Het moest beter. We wilden de mensen minder suf en meer alert maken.'

Hoe hebben jullie dat proberen te doen?

²'We zijn begonnen met het organiseren van vormingssessies door experts over het gebruik van geneesmiddelen. Niet alleen vanuit educatief oogpunt, we wilden iedereen meekrijgen. Het personeel en de inwoners, maar ook de huisartsen en familieleden. Het gebruik als een gedeelde verantwoordelijkheid. Dat riep wel weerstand op. Kan mijn moeder niet gewoon een slaappil krijgen? Die opmerking. Uiteindelijk creëerden we toch een breed draagvlak.'

Ook bij de bewoners zelf?

'Makkelijk was dat niet. We hebben een belangrijke les geleerd: als je iets wegneemt, moet je ook iets in de plaats doen.³Door de slaappillen af te nemen, slapen de mensen effectief enkele nachten minder goed. Dat was ontwenning. We stonden hen daarin bij, gingen met hen praten. Voorts organiseerden we de dag ook anders. We lieten onder meer de activiteiten later beginnen.'

Voor antidepressiva is die stap toch moeilijker te zetten?

‘Sommige dingen vallen niet op te lossen met geneesmiddelen. En dat moet ook niet. Veel mensen zijn verdrietig doordat ze uit hun huis moeten. Dat is begrijpelijk. Maar dat mag niet verward worden met een depressie.⁴Het is een kwestie van dat verdriet toe te laten. Dat geven we het personeel ook mee: soms moet je bepaald gedrag toelaten zoals roepen of rondwalen. Al is dat niet altijd even makkelijk.’

Het project is twee jaar geleden van start gegaan. Wat merkt u daar nu van in de praktijk?

‘Wê merken dat het gebruik van kalmeermiddelen, slaappillen en antidepressiva significant is verminderd, tot ver beneden veel andere woonzorgcentra. Het globaal psychofarmacagebruik is gedaald met bijna vijftien procent. Over de levenskwaliteit, de alertheid en valincidenten zijn er geen harde cijfers, maar in de praktijk merken we beterschap. Naar mijn gevoel dutten de bewoners minder in, vallen ze minder. We zullen zeker op de ingeslagen weg verder gaan.’ (sco).

(Uit: *destandaard.com*)

Juist of fout? Zet een kruisje in de juiste kolom.

- 1 Het gebruik van psychofarmaca in woonzorgcentrum Leiehome lag te hoog in 2012.
- 2 Het gebruik van psychofarmaca in woonzorgcentrum Leiehome lag boven het Vlaamse gemiddelde.
- 3 Aanvankelijk riepen de vormingsessies over het gebruik van geneesmiddelen veel weerstand op bij de familie van de zorgvragers.
- 4 Antidepressiva worden wel aangemoedigd als een zorgvrager verdrietig is.
- 5 Cijfers tonen aan dat ook het aantal valincidenten significant is verminderd.

Juist

Fout

x	
	x
x	
	x
	x

Oefening 3.1 Kwaaltjes.

Plaats de woorden uit de volgende kader bij de juiste afbeeldingen en geef nog enkele voorbeelden van andere kwaaltjes.

blaasontsteking – misselijkheid – hoofdpijn – verkoudheid – spierpijn – slapeloosheid

.....blaasontsteking.....

.....slapeloosheid.....

.....verkoudheid.....

..... spierpijn .....

..... hoofdpijn .....

..... misselijkheid .....

Welke kwaaltjes ken je nog?

..... rugpijn, tandpijn, oorpijn, maagpijn, etc. ....

Oefening 3.2 In de dialoog komen enkele uitdrukkingen aan bod die vaak gebruikt worden.
Beantwoord de vragen met de juiste uitdrukking.

UITDRUKKINGEN

Trek het u niet aan!
Kom eens onder de mensen!
Ik weet er geen raad mee!

Ik heb geen oog dichtgedaan!
Het zal u goeddoen!

- 1 Wat zeg je 's ochtends wanneer je een volledige nacht hebt wakkergelegen?

..... Ik heb geen oog dichtgedaan! .....

- 2 Hoe zeg je dat iemand zich geen zorgen hoeft te maken?

..... Trek het u niet aan! .....

- 3 Hoe raad je iemand aan om eens buiten te komen?

..... Kom eens onder de mensen! .....

- 4 Hoe zeg je dat iemand beter zal worden van iets?

..... Het zal u goeddoen! .....

- 5 Hoe zeg je tegen iemand dat je geen idee hebt hoe je een probleem moet oplossen?

..... Ik weet er geen raad mee! .....

Oefening 4   Het gebruik van 'te'.

TE + ...

DIRECTE INFINITIEF: MET OF ZONDER 'TE'?

Na sommige werkwoorden volgt altijd 'te', andere worden nooit met 'te' gecombineerd.

- **modale verba** (willen, kunnen, moeten, mogen, zullen) + infinitief

Ik wil slapen.

- **hoeven** + **te** + infinitief

*Je hoeft nog niet naar bed **te** gaan.*

- **komen, gaan, doen, zien, leren, horen, helpen, laten, durven, blijven, ...** + infinitief

De dokter komt kijken hoe het met je gaat.

- **proberen, beginnen, staan, liggen, zitten, weigeren, beloven, lopen, wensen, vergeten, beslissen, blijken, ...** + **te** + infinitief

De patiënt probeert te vertellen hoe hij zich voelt.

DUBBELE INFINITIEF

De vorming van voltooiden tijden (met zijn/hebben) met werkwoorden die gebruikt worden met een directe infinitief (met of zonder 'te')

Regel: een vorm van de hulpwerkwoorden 'zijn' of 'hebben' + **dubbele** infinitief

De dokter komt kijken.

→ *De dokter is gisteren komen kijken.*

Maak nieuwe zinnen met het verbum dat tussen haakjes staat. Let op de volgorde van de verba en het gebruik van 'te'.

- 1 Ik ga nu slapen. (proberen)

.....*Ik ga nu proberen te slapen.*.....

- 2 De zorggever komt dagelijks langs. (blijven)

.....*De zorggever blijft dagelijks langskomen.*.....

- 3 Ze slaapt altijd tot negen uur. (willen)

.....*Ze wil altijd tot negen uur slapen.*.....

4 Als ik vroeg ga slapen, neem ik een slaappil (weiger).

...Als ik vroeg ga slapen, weiger ik een slaappil te nemen.

5 De dokter kwam kijken (zijn) hoe het met haar ging.

...De dokter is komen kijken hoe het met haar ging.

Maak zinnen met de twee verba die tussen haakjes staan.

1 (beginnen + werken) Ik / overmorgen / bij een nieuw woonzorgcentrum

...Ik begin overmorgen te werken bij een nieuw woonzorgcentrum.

2 (zitten + dromen) Aan de ontbijttafel / hij / altijd

...Aan de ontbijttafel zit hij altijd te dromen.

3 (hopen + verhuizen) Mijn grootmoeder / ooit / naar Spanje

...Mijn grootmoeder hoopt ooit naar Spanje te verhuizen.

4 (lijken + zich aanpassen) De nieuwe bewoner / goed / aan de nieuwe omgeving

...De nieuwe bewoner lijkt zich goed aan te passen aan de nieuwe omgeving.

5 (besluiten + reserveren) Gisteren / ik / een tafel voor de kaas- en wijnavond

...Gisteren besloot ik een tafel voor de kaas- en wijnavond te reserveren.

Oefening 5 Bekijk de [video](#) opnieuw en noteer je opmerkingen over het zorgdossier.

Situatie: Je bent vandaag langsgedaan bij mevrouw De Wachter. Je moet haar zorgdossier aanvullen. Welke opvallende gedragskenmerken vul je in en hoe formuleer je die? Bekijk de afbeelding op de volgende pagina en noteer je opmerkingen op de lijntjes hieronder.

Opmerkingen: ...Mevrouw De Wachter vertoont geen uitdrukkingsmoeilijkheden, maar wel verbaal

...storend gedrag. Ze stoort anderen door te roepen. De televisie van haar buur stond volgens haar

...veel te hard. Ze heeft zich kwaad gemaakt waarop het terug stil werd. Er is geen sprake van

...onwelvoeglijk of destructief gedrag. Mevrouw De Wachter piekert veel en is erg prikkelbaar. Ze

...ergert zich aan veel zaken en is moeilijk te kalmeren. De televisie of de radio mag bijvoorbeeld

...niet te luid staan en ze wil moeilijk onder de mensen komen. De dokter is al op bezoek geweest.

.....Dit beïnvloedt ook haar nachtelijk gedrag. Ze zegt dat ze moeilijkheden heeft met slapen. Ze
 .....roept me meerdere malen per nacht op omwille van een nieuw kwaaltje zoals erge hoofdpijn of
 .....verkrampde spieren. Het probleem ligt vermoedelijk bij haar piekergedrag..Ze voelt dat ze
 .....achteruitgaat.
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

Bewonersdossier
DE WACHTER
009.A GL

Administratief-1 | Administratief-2 | Medisch | Medisch-2 | Sociaal-1 | Sociaal-2 | Sociaal-3 | Overlijden | Zorgtechnisch | Gekoppelde documenten

Psyche
 DE WACHTER
 009.A GL

Katz score | Gedragskenmerken | Mini mental state | Observaties

Tijdstip aanmaak: 4/12/2013 12:53:00 | Geregistreerd door: [ ]

Nieuwe evaluatie | OK | Annuleren

1. Uitdrukingsmoeilijkheden Score: 1
 Via spraak en/of gebaren

2. Verbaal storend gedrag Score: 1
 Roepen zonder reden, en/of anderen storen door roepen en/of schreeuwen

3. Onwelvoegelijk gedrag Score: 1
 Ongepast gedrag t.o.v. bestek en voeding, ontkleedt zich ten onpaste tijd, urineert buiten toilet, spuwen, ...

4. Rusteloos gedrag Score: 1
 Karakter en omgangsproblemen, en/of auto-agressief en/of psychomotorische agitatie, (stapgedrag, vluchtgedrag, ...)

5. Destructief gedrag Score: 1
 Geweld t.o.v. materialen, voorwerpen uit de omgeving: meubilair, kleding, tijdschriften en/of agressief t.o.v. derden

6. Nachtelijk gedrag Score: 3
 Rondwalen, anderen storen, dag/nacht verwardheid

WZD 3.5.8.18737 | WZC | Support

Bewoner toevoegen (Insert) | Inactief zetten | Afdrukken | Kalender | OK (F10) | Annuleren

Oefening 6   Rollenspel. Bel een collega op en vraag om advies.

Situatie: Een bewoner wil geen warme maaltijden eten en komt dus bijna nooit uit zijn kamer om samen met de andere bewoners te eten. Hij is de laatste weken veel afgevallen. Je weet niet hoe je hem kunt aanmoedigen om 's middags toch aan tafel te eten met de anderen.

Voer het gesprek met behulp van het spreeschema hieronder.

COLLEGA	JIJ
Hallo, met X. Met wie spreek ik?	Hallo, Y hier.
Dag Y, wat kan ik voor je doen?	Wel, mevrouw De Wachter van afdeling X roept me elke nacht op omwille van allerlei kwaaltjes. Ze zegt dat ze geen oog dichtdoet, dat de burens te luidruchtig zijn, dat ze hoofdpijn heeft, of dat ze last heeft van verkrampde spieren. Ze slaapt heel onrustig en ik maak me zorgen.
Ik denk dat je vooral moet proberen om haar gerust te stellen en haar gedachten te verzetten, want ze weet waarschijnlijk dat ze achteruitgaat.	Dat is een goed idee, bedankt voor je advies!
Graag gedaan!	

2 Eindtest

Vul de gaten in. Gebruik woorden uit de woordenlijst en pas de juiste grammaticaregels toe waar nodig.

- 1 Mevrouw De Wachter kan niet slapen, ze heeft nog geen .....oog..... dichtgedaan.
- 2 Mevrouw De Wachter heeft barstende .....hoofdpijn..... . De verpleegster gaf haar voor het slapengaan een .....pijnstiller..... om de pijn te verzachten.
- 3 An doet het raam open op een .....kiertje..... , zodat mevrouw De Wachter wat meer zuurstof krijgt. An zegt dat mevrouw De Wachter moet proberen .....te..... .....slapen..... .
- 4 De volgende morgen heeft mevrouw De Wachter last van .....verkrampde..... spieren. In de hoop dat een beetje beweging haar .....goed..... zal doen, stelt An voor om een wandeling in de tuin te maken. Maar mevrouw De Wachter blijft liever binnen.
- 5 An weet zich er geen .....raad..... meer mee en vraagt hulp aan Rob. Die zegt dat mevrouw De Wachter meer .....onder..... de .....mensen..... moet komen.